

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 13, 17,
19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹, 19¹ STRAIPSNIAIS
IR V SKIRSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2013 m. liepos 2 d. Nr. XII-493
Vilnius

(Žin., 2012, Nr. [63-3164](#))

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos organizavimo, administravimo, reguliavimo, priežiūros ir kontrolės teisinius pagrindus, taip pat reglamentuoja centralizuotos prekybos biokuru, prekybos gamtinėmis dujomis ir pagalbinais apsaugos nuo energijos kainų svyravimo instrumentais visuomeninius santykius.

2. Šis įstatymas taikomas prekybai energijos ištekliais tiek, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas (toliau – Elektros energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (toliau – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas) ir (ar) kiti įstatymai, nustatantys specialiuosius reikalavimus prekybai energija ar energijos ištekliais.

3. Energetikos įmonėms įsigyjant energijos išteklius elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti, šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose reglamentuojamam energijos išteklių, skirtų elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti, įsigijimo energijos išteklių biržoje būdai turi būti teikiama pirmenybė prieš kitus teisės aktuose numatytus energijos išteklių įsigijimo būdus. Kiti teisės aktuose numatyti energijos išteklių įsigijimo būdai taikytini tada, kai tais būdais įsigyti energijos išteklių, skirtų elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti, yra ekonomiškai naudingiau arba dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies, arba įstatymai nustato energetikos įmonėms privalomus vykdyti reikalavimus dėl energijos išteklių įsigijimo šaltinio ir (ar) būdo.“

2 straipsnis. 2 straipsnio 1 ir 9 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Energijos išteklių birža** – centralizuota prekybos energijos ištekliais sistema, kurioje centralizuotai prekiaujama biokuru, gamtinėmis dujomis ir pagalbinais apsaugos nuo energijos kainų svyravimo instrumentais.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas), Elektros energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.“

3 straipsnis. 3 straipsnio 4 punkto pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) sudaryti sąlygas energijos išteklių rinkos dalyviams efektyviai prekiauti biokuru ir sukurti centralizuotą elektroninę prekybos sistemą;“.

4 straipsnis. 4 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Energijos išteklių rinka reguliuojama vadovaujantis atskirų energetikos sektorių reguliavimo tikslais, siekiant sudaryti efektyvios, skaidrios ir konkurencingos prekybos energija ir energijos ištekliais, tarp jų – centralizuotos prekybos biokuru, gamtinėmis dujomis ir pagalbinais instrumentais, teisinės sąlygas.“

5 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. 7 straipsnio 2 punktą pripažinti netekusiu galios.

2. Buvusius 7 straipsnio 3, 4, 5 punktus laikyti atitinkamai 2, 3 ir 4 punktais.

6 straipsnis. 9 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šiame įstatyme nustatyti reikalavimai taikomi centralizuotai prekybai biokuru, gamtinėmis dujomis ir pagalbinais instrumentais.“

7 straipsnis. 10 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Energijos išteklių biržos operatorius šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka administruoja energijos išteklių biržą ir organizuoja centralizuotą prekybą biokuru, gamtinėmis dujomis ir pagalbinais instrumentais energijos išteklių biržoje.“

8 straipsnis. 13 straipsnio 2 dalies 1 punkto pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) administruoja ir organizuoja energijos išteklių biržą, kurioje centralizuotai prekiaujama biokuru, gamtinėmis dujomis ir pagalbinais instrumentais;“.

9 straipsnis. 17 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Energijos išteklių rinkos dalyviai, ketinantys prekiauti energijos išteklių biržoje, teikia energijos išteklių biržos operatoriui jo nustatytos formos prašymą ir pasirašo energijos išteklių biržos dalyvio sutartį. Su energijos išteklių biržos dalyviais pasirašomų sutarčių standartines sąlygas rengia ir tvirtina energijos išteklių biržos operatorius, suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas 17¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 17¹ straipsniu:

„17¹ straipsnis. Atsiskaitymas pagal energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius

1. Atsiskaitymus pagal energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius organizuoja energijos išteklių biržos operatorius Energijos išteklių biržos reglamente nustatyta tvarka.

2. Energijos išteklių biržos operatorius turi teisę atidaryti atskirą depozitinę sąskaitą (sąskaitas). Depozitinėje sąskaitoje esančiomis lėšomis disponuojama šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

3. Depozitinėje sąskaitoje laikomos energijos išteklių biržos dalyvių lėšos. Energijos išteklių biržos operatorius biržos dalyvių vardu iš depozitinėje sąskaitoje laikomų lėšų gali vykdyti atsiskaitymus pagal energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius, taip pat mokėti kitas įmokas, susijusias su energijos išteklių biržoje sudarytais sandoriais, įskaitant biržos dalyvių įmokas, baudas, delspinigius.

4. Energijos išteklių biržos operatoriaus depozitinėje sąskaitoje laikomos energijos išteklių biržos dalyviams priklausančios lėšos negali būti įkeistos, areštuotos, jomis negali naudotis ir disponuoti tretieji asmenys, į šias lėšas negali būti nukreipiamas išieškojimas pagal energijos išteklių biržos operatoriaus prievoles.“

11 straipsnis. 19 straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Energijos išteklių biržos dalyviai, teikdami pasiūlymus parduoti biokurą energijos išteklių biržoje, nurodo biokuro kainą ir jo pristatymo įkainį. Energijos išteklių biržos operatorius, atlikęs tyrimą ir nustatęs neįprastas prekybos biržoje sąlygas arba piktnaudžiavimo rinką požymių turintį elgesį, turi teisę nustatyti biržoje teikiamuose pasiūlymuose pirkti ir parduoti biokuro produktų kainų kitimo ribas.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 19¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 19¹ straipsniu:

„19¹ straipsnis. Biokuro, naudojamo šilumos gamybai, įsigijimas

1. Šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai ir šilumą ir elektros energiją bendrame technologiniame cikle gaminantys gamintojai, kurie elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai naudoja biokurą, privalo energijos išteklių biržoje įsigyti šią elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai reikalingo biokuro kiekio dalį:

- 1) 2014 metais – ne mažiau kaip 10 procentų;
- 2) 2015 metais – ne mažiau kaip 30 procentų;
- 3) 2016 metais ir vėlesniais metais – ne mažiau kaip 50 procentų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje išdėstyti reikalavimai nurodytoms energetikos įmonėms netaikomi, jeigu energijos išteklių biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies arba kitais būdais įsigyti biokurą yra ekonomiškai naudingiau. Trūkstamas biokuro kiekis gali būti įsigijamas kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais.“

13 straipsnis. Penktojo skirsnio pripažinimas netekusiu galios

Penktąjį skirsnį pripažinti netekusiu galios.

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 12 straipsnis įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir (ar) jos įgaliota institucija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 2 mėnesius nuo šio įstatymo oficialaus paskelbimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ